

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Zamość za 2019 rok

Opracowanie:
Urząd Miasta Zamość
Wydział Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska

Zamość, 30 listopada 2020 r.

1. Podstawa prawna analizy

Analiza została sporządzona na podstawie art. 9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2020, poz.1439). Zgodnie z przepisami ustawy gmina dokonuje corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Analiza została sporządzona na podstawie:

- sprawozdań rocznych z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 r. przekazywanych Prezydentowi Miasta Zamość przez przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych;
- sprawozdania rocznego przekazywanego Prezydentowi Miasta Zamość przez podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zlokalizowane na terenie miasta Zamość;
- sprawozdań rocznych przekazywanych Prezydentowi Miasta Zamość przez podmioty zbierające odpady komunalne, stanowiące frakcje odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła;
- sprawozdania rocznego Prezydenta Miasta Zamość z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 r., które przekazywane jest Marszałkowi Województwa Lubelskiego w Lublinie i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Lublinie;

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Zamość od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach analizę sporządza się do 30 kwietnia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy. Niemniej jednak, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (tzw. tarczy antykryzysowej 3.0) termin sporządzenia analizy przesunięto do dnia 30 listopada 2020 r. (co z kolei związane było z przesunięciem terminu składania sprawozdań przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne do dnia 31 sierpnia 2020 r.).

Roczne sprawozdanie Prezydenta Miasta Zamość z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 r. przekazywane zostało Marszałkowi Województwa Lubelskiego w Lublinie i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Lublinie za pośrednictwem bazy BDO, z zachowaniem terminu, który również został wydłużony poprzez tzw. tarczę antykryzysową 3.0, do dnia 31 października 2020 r.

3. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Zamość

Akty prawa miejscowego obowiązujące na terenie miasta Zamość regulujące system gospodarowania odpadami komunalnymi

- uchwała Rady Miasta Zamość nr XXIV/294/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uiszczanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie miasta Zamość

- uchwała Rady Miasta Zamość nr XXIV/293/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie miasta Zamość

- uchwała Nr XIX/241/2016 Rady Miasta Zamość z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na terenie miasta Zamość

- uchwała Nr X/144/2019 Rady Miasta Zamość z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych oraz właścicieli domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi

- uchwała Rady Miasta Zamość nr XIX/238/2016 z dnia 30 maja 2016 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Zamość oraz uchwała nr X/143/2019 z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Zamość

Zgodnie z obowiązującym na terenie całego kraju systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkie gminy zobowiązane są do odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Miasto Zamość od 2016 r. do systemu włączyło właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Z uwagi jednak na zmianę przepisów prawa i nowelizację ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od 1 października 2020 r. nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, zostały wyłączone z systemu, co skutkuje obowiązkiem dla tych właścicieli zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów z podmiotem uprawnionym do ich odbioru. W 2019 r. w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi organizowanym przez Miasto Zamość znajdowały również nieruchomości z domkami letniskowymi lub innymi nieruchomościami wykorzystywanymi jedynie przez część roku na cele rekreacyjno – wypoczynkowe.

W 2019 r. na terenie miasta Zamość odpady komunalne zbierane były z podziałem na następujące frakcje:

- odpady niesegregowane (zmieszane)
- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale
- szkło bezbarwne i kolorowe
- papier
- baterie
- przeterminowane leki
- odpady wielkogabarytowe
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

4. Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)

Lokalizacja

- 1) ul. Droga Męczenników Rotundy 2
- 2) ul. Al. 1-go Maja 16

Rodzaje odbieranych odpadów:

- 1) papier
- 2) metale
- 3) tworzywa sztuczne
- 4) szkło
- 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe
- 6) przeterminowane leki i chemikalia
- 7) meble i inne odpady wielkogabarytowe
- 8) zużyte baterie i akumulatory

- 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- 10) zużyte opony
- 11) odpady budowlane i rozbiórkowe
- 12) popiół z palenisk domowych
- 13) odpady tekstyliów i odzieży

5. Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych

Z terenu nieruchomości zamieszkałych

- 1) w zabudowie jednorodzinnej
  - a) odpady zmieszane - co dwa tygodnie,
  - b) odpady selektywnie zebrane
    - tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, metale: czerwiec, lipiec, sierpień raz w miesiącu, a w pozostałych miesiącach raz na dwa miesiące,
    - papier, szkło bezbarwne i kolorowe: nie rzadziej niż raz na miesiąc,
    - popiół z palenisk domowych: od 1 października do 30 kwietnia raz w miesiącu,
- 2) w zabudowie wielorodzinnej
  - a) odpady zmieszane - co najmniej raz w tygodniu,
  - b) odpady selektywnie zebrane
    - papier, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, metale, szkło bezbarwne i kolorowe: w miarę potrzeb (na telefoniczne zgłoszenie właściciela nieruchomości do przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne), nie rzadziej jednak niż dwa razy w miesiącu

Z terenu nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości z domkami letniskowymi lub innymi nieruchomościami wykorzystywanymi jedynie przez część roku na cele rekreacyjno – wypoczynkowe:

- 1) odpady zmieszane – co najmniej dwa razy w miesiącu
  - 2) odpady selektywnie zebrane – co najmniej raz w miesiącu
- przeterminowane leki: raz w miesiącu
odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny: mobilna zbiórka – 2 razy w roku
baterie: raz na kwartał

6. Rodzaje pojemników i worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych:

- 1) pojemniki na odpady komunalne zmieszane o pojemności: 80 l, 110 l, 120 l, 240 l, 1100 l, 7000 l, 10000 l
- 2) pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oznaczone odpowiednimi kolorami w zależności od rodzaju odpadu o pojemności od 110 l do 3500 l
- 3) pojemniki typu słup ogłoszeniowy do selektywnej zbiórki szkła bezbarwnego i kolorowego o pojemności 1800 l
- 4) kontenery przeznaczone na odpady budowlane i rozbiórkowe o pojemności od 5000 l do 7000 l
- 5) pojemniki typu foka do selektywnej zbiórki przeterminowanych leków o pojemności 50 l
- 6) pojemniki do selektywnej zbiórki zużytych baterii o pojemności od 30 l do 50 l
- 7) worki foliowe na odpady komunalne selektywnie zebrane oznaczone odpowiednimi kolorami w zależności od rodzaju odpadu o pojemności od 50 l do 120 l

7. Informacja o osiągnięciu przez Miasto Zamość wymaganych poziomów za 2019 rok

Poziomy odpadów komunalnych, jakie powinno osiągnąć w 2019 r. Miasto Zamość obliczone zostały na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach przedłożonych przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne pochodzące od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na terenie miasta Zamościa i wyniosły odpowiednio :

- a) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła: **45,52 %** (wymagany min.40%)

- b) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.: **0 %** (dopuszczalny max. 40 %)
- c) osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne: **96,17 %** (wymagany min. 60 %)

Z powyższych danych wynika, że Miasto Zamość za 2019 rok osiągnęło wymagane poziomy.

8. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Gospodarka odpadami na terenie województwa lubelskiego prowadzona jest we wskazanych w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022” regionach gospodarki odpadami. Zgodnie z obowiązującymi do dn. 6 września 2019 r. przepisami zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone mogły być zagospodarowywane tylko i wyłącznie w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), w ramach danego regionu. Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022”. Miasto Zamość należało do Regionu Zamość, odpady komunalne zmieszane oraz odpady zielone przekazywane były bezpośrednio do Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu, 22-420 Skierbieszów. Po 6 września 2019 r. zlikwidowano podział na regiony gospodarki komunalnej i powiązany z tym zakaz przetwarzania wybranych odpadów poza granicami regionów. RIPOK-i zostały zastąpione przez instalacje komunalne, a zastępcze i ponadregionalne RIPOK-i, z uwagi na brak regionów, zostały usunięte. Uchwały w sprawie wykonania WPGO zastąpiono tzw. listami instalacji komunalnych prowadzonymi przez marszałków województw. Po nowelizacji przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019, poz. 1579) dotyczących zniesienia regionalizacji w odpadach komunalnych po 6 września 2019 r. odpady komunalne zmieszane oraz odpady zielone przekazywane były do instalacji komunalnej - Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu, 22-420 Skierbieszów.

9. Inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W dniu 8 listopada 2019 r. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu podpisało z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowę o dofinansowanie nr POIS.02.02.00-00-0039/17-00 na realizację projektu „Zwiększenie efektywności przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie Zamość w zakresie recyklingu i odzysku poprzez modernizację instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Regionalnym Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu”. Jest to trzeci już projekt, na który PGK Sp. o.o. w Zamościu pozyskało środki z Funduszy Europejskich na rozbudowę i modernizację Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu. W ramach projektu zostaną wykonane następujące prace:

1. rozbudowa istniejącej linii do sortowania odpadów komunalnych zmieszanych,
2. budowa hali na odpady zbierane selektywnie,
3. budowa zbiornika na odcieki z infrastrukturą towarzyszącą,
4. doposażenie kompostowni w urządzeniu separujące odpady: sito mobilne do przesiewania stabilizatu wraz z separatorem metali żelaznych, separator powietrzny mobilny do wydzielania frakcji lekkich i ciężkich, separator wiropądowy do wydzielania metali nieżelaznych,
5. modernizacja PSZOK.

Poza kosztami robót budowlanych i dostaw ww. projekcie zostały również ujęte koszty nadzoru nad robotami, zarządzanie oraz promocja projektu.

Całkowity koszt projektu to 20.042.644,01 zł. Dofinansowanie z Funduszu Spójności wyniesie 11.133.712,62 zł.

Obecnie na linii sortowniczej odzysk surowca odbywa się wyłącznie w sposób ręczny, jedynie metale żelazne pozyskiwane są za pomocą separatora magnetycznego. Eksploatowana linia spełnia obowiązujące na dzień dzisiejszy wymagania, lecz w związku z planowanym ich zwiększeniem w kolejnych latach, konieczne jest dostosowanie instalacji do możliwości uzyskania wymaganego przepisami prawa poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych.

Rozbudowa istniejącej instalacji sortowania zmieszanych odpadów komunalnych polegać będzie na przebudowie istniejącego ciągu technologicznego sortowni oraz doposażeniu w urządzenia, które w automatyczny sposób rozdziela odpady zmieszane na poszczególne frakcje.

W ramach PSZOK zostanie uruchomiony tzw. kącik rzeczy używanych, które kwalifikują się do dalszego użytkowania oraz punkt napraw. Odpady zakwalifikowane do naprawy będą naprawiane i przekazywane dla potrzebujących.

Całość przedsięwzięcia przyczyni się do zwiększenia efektywności przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie Zamość w zakresie recyklingu i odzysku. Zakończenie projektu planowane jest na czerwiec 2021 roku.

10. Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Zamość w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Miasto Zamość w 2019 r. realizowało obowiązkowe zadania własne w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych poprzez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zamościu, które jako Wykonawca działało na podstawie dwóch umów zawartych z Miastem Zamość na realizację usługi odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości :

- zamieszkałych, w wyniku udzielenia zamówienia publicznego w trybie „in house”,
- niezamieszkałych, w wyniku udzielenia zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego.

Zgodnie z art. 6 r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat Miasto Zamość pokryło koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, obejmujące koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych
- obsługi administracyjnej systemu
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi

W zamian za pobrana opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi Miasto Zamość zapewniło właścicielom nieruchomości pozbycie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów komunalnych bezpośrednio z nieruchomości, przyjmowanie odpadów przez PSZOK oraz zapewnienie przyjmowania tych odpadów w inny sposób tj. poprzez mobilne zbiórki odpadów.

Koszty:

- odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych: 2 400 192,00 zł
- odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych: 7 295 153, 28 zł

- administracyjne, w tym wynagrodzenie osób wykonujących zadania związane z obsługą systemu, zakup materiałów biurowych, szkolenia, podróże służbowe, usługi telefoniczne, energia, edukacja ekologiczna mieszkańców miasta w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi: 405 520,04 zł

Łączne koszty systemu za 2019 r.: **10 100 865,32 zł**

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi za 2019 r. : **9 222 106,68 zł**

11. Inne dane związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

1. Liczba mieszkańców wg danych z Ewidencji Mieszkańców na dzień 31 grudnia 2019 r. - 61 313 osób.

2. Liczba mieszkańców wg złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2019 r. - 49 706 osób.

12. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie miasta Zamość w 2019 r.

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 14 002,87 Mg
- odpady ulegające biodegradacji (odpady zielone) – 1 982,9 Mg
- popiół pochodzący z palenisk domowych – 859,18 Mg
- opakowania z papieru i tektury – 1 139,3 Mg
- opakowania z tworzyw sztucznych – 1 359,1 Mg
- opakowania ze szkła bezbarwnego i kolorowego – 911,5 Mg
- opakowania z metali – 206,3 Mg
- odpady wielkogabarytowe – 802,3 Mg
- zużyte baterie i akumulatory – 0,5 Mg
- przeterminowane leki – 5,65 Mg
- chemikalia – 11,73 Mg
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - 106,0 Mg
- zużyte opony – 4,19 Mg
- odpady budowlane i rozbiórkowe – 1 739,5 Mg
- odzież i tekstylia – 84,9 Mg

13. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych

- zmieszane odpady komunalne: 14 002,87 Mg
- odpady zielone: 1 982,9 Mg
- pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania: 0,00 Mg

Podsumowanie

Gospodarka odpadami jest jednym z priorytetowych zadań samorządu, co przekłada się na dążenie do ograniczenia kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, ale również na prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców w zakresie poprawnej segregacji odpadów komunalnych. Nie tylko podejmowane przez władze i służby Miasta Zamość działania, ale także właściwe postępowanie z odpadami komunalnymi bezpośrednio przez samych mieszkańców przyczyniają się osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów komunalnych w kolejnych latach.

Zastępca Prezydenta
Piotr Zając

